

PATVIRTINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Ažuoliukas“
direktoriaus 2014 m. spalio mėn. 9 d.
įsakymu Nr. V--38

PRITARTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 20 m. mėn. d.
įsakymu Nr.

KLAIPĖDOS LOPŠELIO- DARŽELIO „AŽUOLIUKAS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo tiekėjas – Klaipėdos lopšelis- darželis „Ažuoliukas“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 2990436750. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Mogiliovo g. 10, LT – 95214 Klaipėda, el. pašto adresas: azuoliukaskl@yahoo.com tel/fax.:(846) 322314, internetinės svetainės adresas: www.darzelia-azuoliukas.lt
3. Programos pavadinimas – dailės ugdymo programos (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: Elvyra Makačiniene, direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir Ina Loginova, auklėtojos netipinėms ugdymo programoms vykdyti.
5. Programos koordinatorius- direktorė Elena Plioraitienė.
6. Programos trukmė – tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis – vieneri mokslo metai.
8. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.

II. UGDYMO PRINCIPAI

Laikantis Lietuvos ikimokyklinio ugdymo koncepcijoje, Švietimo įstatyme, priešmokyklinio ugdymo programoje išdėstytais principais: humaniškumo, demokratiškumo, atsinaujinimo, prieinamumo, lygių galimybių, kontekstualumo, efektyvumo, tęstinumo. Veiksmingumo veikloje išskiriame ugdymo(si) apsprendžiančius principus:

- 1.Humaniškumo – gerbti vaiką kaip asmenybę, užtikrinti asmenybės vystymosi vientisumą, garantuoti jam teisę gyventi ir elgtis pagal prigimtį bei asmeninę patirtį.
- 2.Integralumo – visos vaiko raidos sritys – fizinė, intelektualinė, emocinė, socialinė – yra neatsiejamos.
- 3.Lankstumo – ugdymo procesas planuojamas lanksčiai ir koreguojamas pagal aplinkybes.
- 4.Individualizavimo – kiekvienas vaikas į darželį ateina su savo patirtimi, todėl ugdymas grindžiamas orientuojantis į vaiko individualius gebėjimus.
- 5.Kūrybiškumo – leisti vaikui laisvai kurti, improvizuoti, kūrybiškai panaudoti turimas žinias.
- 6.Socialumo – individo ir bendruomenės, skirtingų sluoksnių, tautybės – rasių, šeimų įvairovės santykio svarba.

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės, ugdymo(si) sąlygos.

10. Programos aktualumas: vaikui pasiūlytos meninio ugdymo priemonės ir technikų įvairovė skatins kūrybiškumą, individualumą, pasitikėjimą, padės perimti liaudies meno tradicijas. Susidarę įgūdžius, įgytos žinios, sukaupta patirtis leis atspindėti darbeliuose fantaziją, dvasinę vaikų būseną.
11. Programos tikslas – padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, socialinius, pažintinius ir meninės saviraiškos poreikius.
12. Programos uždaviniai:
- 12.1. sudaryti palankias sąlygas vaiko meniniai saviraiškai;
- 12.2. padėti atsiskleisti kiekvieno vaiko individualumui;
- 12.3. sudaryti sąlygas perimti tautos kultūros vertybes;
- 12.4. plėtoti vaiko estetinį, meninį skonį, ugdyti gebėjimą išreikšti savo patirtį taikant įvairius meninės raiškos būdus. Skatinti poreikį kurti.
13. Meninio ugdymo programa vykdoma bendradarbiaujant su grupių auklėtojais ir kitais specialistais. Programoje integruojasi įstaigos programoje numatytos ugdymo(si) kompetencijos.

IV. TURINYS. PRIEMONĖS. METODAI

14. Programos turinys, naudojamos priemonės, įranga:
- 14.1. Ikimokyklinio dailės ugdymo turinys, naudojamos priemonės, įranga:

Eil. Nr.	Sritis ir kompetencijos	Turinys	Priemonės ir įranga
14.1	Dailė		
14.1.1	Meninė kompetencija	<p>Susipažins su įvairiomis meninės raiškos priemonėmis ir medžiagomis. Pasiūlyta ar savarankiškai pasirinkta meninės raiškos priemone kurs įsivaizduojamą ar patirtą pasaulį. Ekseperimentuodami bandys taikyti mišrią techniką, maišyti, derinti spalvas. Atrasdami, bandydami, tyrinėdami sieks meninės raiškos priemonių įvairovės.</p> <p>Mokylis piešti daiktus vertikaliai ir horizontaliai, išlaikyti tarpusavio dydžio santykį tarp daikto dalių ar atskirų daiktų, tapyti ant įvairios faktūros ir formato popieriaus lapų, štampavimą derinti su piešimu, tapymu, aplikavimu, puošti apimtinės formas, dėlioti ornamentus iš geometrinių figūrų ir jas priklijuoti, gaminti įvairius dirbinius iš gamtinės medžiagos.</p> <p>Komponuos, vaizduos objektus visoje lapo plokštumoje, derins figūrų ir fonų atspalvius. Kaups įvairios meninės veiklos patirtį, sies su vaizduote, atmintimi, asociacijomis ir tai išreiškš dailės darbuose.</p> <p>Grožėsis savo ir kitų kūryba.</p>	<p>Įvairios faktūros ir formato popieriaus lapai, akvarelė, guašas, vaškinės kreidelės, pastelė, spalvoti pieštukai, flomasteriai, kreidelės, tušas, spaustukai, štampukai, figūrinio kirpimo žirkles, trafaretai, paletės ir kt.</p> <p>Molbertai, „šviesos“ stalas.</p>
14.1.2.	Komunikavimo kompetencija	<p>Įgis bendravimo vaizdu elementarius įgūdžius ir supras, kad meninė raiška yra savitas komunikacijos būdas.</p> <p>Bendraudami perteiks nuotaikas, jausmus, dalinsis įspūdžiais, patirtimi. Pratinsis perduoti informacinio pobūdžio tekstus. Įvardins kasdien matomus daiktus, žmones, gamtos reiškinius, gyvūnus, augalus paprastais žodžiais ir jų dariniais.</p> <p>Gebės dalintis informacija, keistis idėjomis, nuomonėmis, plėtoja bendravimo ryšius, reikšti savo mintis.</p> <p>Pratinsis prie susitarimų</p>	<p>Tautodailės albumai, dailės darbeliai, knygelės</p>

14.1.3.	Socialinė kompetencija	Įgis bendravimo vaizdu elementarius įgūdžius; formuos dorus santykius su kitais žmonėmis, gamta, dailės kūriniais, žmogaus sukurtais daiktais. Pratinsis pažinti savo ir kitų žmonių jausmų pasaulį. Mokysis tausoti ir rūpintis dailės kambarėlio aplinka ir priemonėmis, laikytis saugaus darbo taisyklių. Mokysis suvokti savo jausmus ir tinkamai juos išreikšti.	
14.1.4.	Pažinimo kompetencija	Stebėdami gamtą ir aplinką, savo įgūdžius pavaizduos dailės priemonėmis. Pažins įvairias dailės priemonių ir medžiagų savybes, sugalvos įvairesnį jų pritaikymą. Eksperimentuos su įvairiomis dailės raiškos priemonėmis ir medžiagomis. Susipažins su senovės lietuvių amatais, tautodailininkų darbais, tradicijomis, papročiais. Aktyviai dalyvaus šventėse, konkursuose, akcijose. Pasirinkdami dailės raiškos priemones, darys sprendimus, išmėgins naujas idėjas, planuos ir eksperimentuos.	Žurnalai, dailės albumai, nuotraukos, reprodukcijos.
14.1.5.	Sveikatos kompetencija	Pratinasi saugiai, taupiai, tvarkingai elgtis su dailės priemonėmis ir medžiagomis. Tobulina gebėjimą tvarkytis. Mokosi koordinuoti akių ir rankų judesių sąveiką, valdyti smulkiuosius rankų judesius.	

14.2. Priešmokyklinio dailės ugdymo turinys, naudojamos priemonės, įranga:

Eil. Nr.	Sritis ir kompetencijos	Turinys	Priemonės ir įranga
14.2	Dailė		
14.2.1.	Meninė kompetencija	Mokysis spontaniškai reikšti savo nuotaiką, jausmus, mintis bei santykį su pasauliu įvairiomis meninės raiškos priemonėmis. Tyrinės, fantazuos, išbandys tapybos, grafikos bei kitas meninės raiškos priemones ir medžiagas plokštumoje ir erdvėje, kurs pačių išgyventą ar įsivaizduojamą pasaulį pasirinktomis ar mokytojos siūlytomis technikomis. Eksperimentuos su didelių matmenų ir skirtingos faktūros medžiagomis ant didelių popieriaus lapų. Piešdami naudos regimos informacijos vaizdus: grafinius ženklus, raides, skaičius, rodykles. Pastebės, atras, išbandys savo sugebėjimus su įvairaus šiurkštumo, storumo, įvairių spalvų popieriumi (buityje nereikalingi laikraščiai, servetėlės, tapetai, folija ir kt.), pieš, lankstys, klijuos įvairias plokščias ir pusiau plokščias formas. Plėšys, kirps, klijuos įvairias geometrines figūras, dėlios ornamentus, regimos informacijos ženklus. Savo kūrybiniai idėjai įgyvendinti, naudosis įvairiomis medžiagomis, atras naujus raiškos būdus: konstruos iš medinių, plastmasinių detalių, statys įvairius statinius iš kaladėlių, lazdelių, lentelių. Konstruos žmogaus, gyvūnų, paukščių figūras. Gamins įvairius dirbinius iš gamtinių medžiagų. Dalyvaus respublikinėse, miesto vaikų kūrybinių darbų parodose ir konkursuose.	Įvairios faktūros ir formato popieriaus lapai, akvarelė, guašas, vaškinės kreidelės, pastelė, spalvoti pieštukai, flomasteriai, kreidelės, tušas, spaustukai, šlampukai, figūrinio kirpimo žirkles, trafaretai, paletės ir kt. Molbertai, „šviesos“ stalas.
14.2.2.	Komunikavimo kompetencija	Ugdysis kalbinę raišką: kalbama, pasakojama, kuriama žodžiu apie savo ir kitų dailės darbus.	Tautodailės albumai, dailės darbeliai,

		Aktyviai eksponuos savo darbus, rodys kitiems. Mokysis pastebėti ir jautriai reaguoti į aplinkos daiktus ir reiškinius, grožėtis savo ir kitų kūrybą, spontaniškai dalintis meniniais įspūdžiais	knygelės
14.2.3.	Socialinė kompetencija	Mokysis suprasti kitų bendraamžių jausmus, pamatyti jų kūrybinių sprendimų įvairovę bei savitumą. Gebės kurti su kitais ir greta kitų. Dalinsis savo patirtimi su draugais ir tėveliais. Išmoks dirbti komandoje kurdami kolektyvinį darbą.	
14.2.4.	Pažinimo kompetencija	Įgis patirties, kokiomis priemonėmis ir medžiagomis sėkmingiausiai įgyvendinti savo sumanymą. Veikdami, išreiškdami save, atras linijos, spalvos, formos, medžiagų struktūros ypatumus, reiškinių priešingybes. Lytėdami, regėdami pajaus tai, ką įsivaizduoja. Pratinsis naudoti, pažinti pagrindines spalvas veikloje: tapydami, aplikuodami, darydami atspaudus, konstruodami. Susipažins su senovės lietuvių amatais, tautodailininkų darbais, tradicijomis, papročiais. Aktyviai dalyvaus šventėse, konkursuose, akcijose.	Žurnalai, dailės albumai, nuotraukos, reprodukcijos.
14.2.5.	Sveikatos kompetencija	Gebės saugiai naudotis dailės raiškos priemonėmis ir medžiagomis. Laikysis saugos darbo taisyklių. Lavins regą, rankos, akies mąstymo proceso koordinaciją.	

15. Darbo būdai ir metodai:

5.1. Kūrybinė praktinė veikla:

15.1.1. Vaizdinių formavimas: -stebėjimas, išgyvenimas, kūrybiniai ieškojimai, išgyvenimų vizualinė išraiška.

15.1.2. Vaizdinių atrinkimas ir apibendrinimas: idėjos atrinkimas, plastinių išraiškos priemonių organizavimas, kūrybinės minties išgryninimas.

15.3. Technikų, medžiagų ir darbo priemonių parinkimas: medžiagos pažinimas ir parinkimas, darbo priemonių pažinimas ir taikymas, darbas su medžiaga.

15.2. Spontaniška (laisva kūryba)- išgyvenimų, įspūdžių pasakojimas vaizdų kalba.

15.3. Aplinkos tyrimas stebint ją, kaupiant vaizdinius, asociacijas, gilinimasis į aplinkos daiktų formas, spalvas ir pan.

15.4. Realios formos ir atminties vaizdinių naujas interpretavimas, įprasminimo galimybių ieškojimas, fantastinių vaizdų (keičiant realius santykius, formas, spalvą, padėtį ir t.t.) kūrimas, ieškant efektyviausių medžiagų ir technikos, geriausiai padedančių išreikšti sumanymą.

15.5. Gamtos formų apibendrinimas, stilizavimas.

15.6. Bendravimas remiantis vaizdais- mokymasis suprasti ir kurti ženklus.

15.7. Pratybos- elementarių darbo su įvairiais įrankiais įgūdžių ugdymas, įvairios technikos mokymas daug kartų kartojant tuos pačius veiksmus.

15.8. Dailės kūrinių intuityvus suvokimas, įspūdžių pasakojimas, komentavimas.

15.9. Vaikų kūrybinių darbų eksponavimas, dalyvavimas įvairiose parodose ir konkursuose.

15.10. Metodai: pokalbis, dialogas, pasakojimas, kūrybiniai ieškojimai, kūrybinės užduotys, demonstravimas, aiškinimas, stebėjimas, praktinė veikla, pamėgdžiojimas, savarankiškas darbas, aptarimas, ekskursijos, parodų lankymas ir kt.

V. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Įgyvendinus programą:

16.1. menų integravimas į vaiko kasdieninę veiklą ugdys jo kūrybiškumą, individualumą, gerins pasiekimus visose kompetencijose;

16.1.1. išlavės vaikų vaizduotė, kūrybiškumas, pojūčiai, išradingumas, koncentruosis dėmesys, pastabumas, darbelius atliks su estetinė nuostata;

16.1.2. prasiplės aktyvusis ir pasyvusis žodynas;

- 16.1.3. vaikas save pažins per bendravimą su bendraamžiais ir suaugusiais;
- 16.1.4. ugdysis gebėjimas eksperimentuoti, ieškoti naujų originalių sprendimų, lavės atmintis, formuosis mąstymas;
- 16.1.5. pažins įvairias dailės priemonių ir medžiagų savybes,
- 16.1.6. išmoks taupiai, tvarkingai naudotis dailės priemonėmis ir medžiagomis,
- 16.1.7. formuosis vaiko kultūriniai- higieniniai įpročiai, lavės smulkioji ir stambioji motorika;
- 16.2. pedagogai stengsis išvelgti individualius vaiko gebėjimus ir sudaryti sąlygas jiems ugdytis;
- 16.3. bus palaikomas ryšys vaikas- šeima- pedagogas;
- 16.4. įgytus gebėjimus ir įgūdžius vaikas panaudos savarankiškoje veikloje;
- 16.5. pažins tautos vizualinę meninę kultūrą, perims tautos dvasinę patirtį,
- 16.6. stiprės ryšys su socialiniais partneriais organizuojant parodėles.
17. Vertinimas- vyks du kartus metuose (rudenį ir pavasarį). Ugdymo pasiekimų vertinimo rezultatai bus panaudojami: ugdomosios veiklos planavimui, ugdymo proceso individualizavimui ir diferencijavimui, vaiko raidos prognozavimui, tolimesnių ugdymo tikslų ir uždavinių nusistatymui, tėvų informacijai.

VI. LITERATŪRA

1. Priešmokyklinio ugdymo turinio įgyvendinimas. Metodinės rekomendacijos.V.,2004.
2. Ikimokyklinio ugdymo gairės. V.,1993.
3. D. Česnauskienė "Vaikų ugdymas menine veikla". Klaipėda, 1994.
4. A. Toleikis, A. Trušys „10 piešimo technikų vaikams“. K.,1984.
5. Anal Bessenyei „Piešimo mokymas vaikų darželyje. K.,1996.
6. V. Puodžiukaitis „Formų piešimas“. V.,1998.
7. E. Usočiavaitė „Lietuvių liaudies ornamentai“ V.,1998.
8. Narvydaitė piešimo mokymas ikimokykliniame amžiuje“. K. 1991.
9. J. Kmieliauskas „Daiktų ir figūrų piešimas“ Šiauliai.,1994.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ mokytojų tarybos
2014 m. rugsėjo 19 d. posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr.3)